

חמנית
 בול ללא ערך נקוב
 SUNFLOWER
 NON-DENOMINATED STAMP

374

3/1988

אדר התשמ"ח

ISRAEL POSTAL AUTHORITY

רשות הדואר

PHILATELIC SERVICE

השירות הבולאי

חמנית מצויה *Helianthus annuus*

צמח ממשפחת המורכבים – Compositae שמוצאו מצפון אמריקה, שם גידלוהו האינדיאנים. כבר בשנת 3000 לפסה"נ החמנית הובאה לאירופה בידי הספרדים במאה ה־16.

החמנית היא גידול השמן השלישי בחשיבותו בהיקף הייצור העולמי. ברית המועצות היא המגדלת הראשית של החמנית בעולם ואחריה צפון אמריקה. לארץ הובאו זרעיה ע"י עולים מרוסיה שהתיישבו בבאר טוביה ומזרעים אלה טופחו במשך השנים הזנים המקומיים שמגדלים היום ברוב אזורי הארץ בהיקף של 50°-80° אלף דונם בשנה.

צמחים זקופים, נושאים קרקפת, ובה פרחים צהובים. בתנאי ישראל נושאות הקרקפות כ־1,000 עד 2,000 פרחים, הנפתחים תוך שבוע. הפרי – זרעון; צבעו שחור, לבן או מפוספס. הזנים המקומיים מפוספסים. ההפריה היא הדדית ונעשית באמצעות דבורים.

לקרקפת המתפתחת יש תנועה אופיינית כלפי השמש – הליוטרופיזם. היא פונה כלפי השמש יחד עם העלים המקיפים אותה, ומלווה את השמש בתנועתה היומית. תנועה זו נפסקת אחרי ההפריה, ואחר שהפרחים נפתחים ומופרים לראשונה בבוקר, נעצרות הקרקפות הפורחות, והקרקפות המבשילות פונות כולן מזרחה.

גרגרי החמנית מכילים 50%-60% שמן, צבע השמן בהיר־זהבהב, והוא משתווה בערכו המזין והרפואי לשמן זית, הוא משמש למאכל, לתעשיית המרגרינה, לקוסמטיקה, ולייצור צבעים מיוחדים.

באדיבות האנציקלופדיה
"החי והצומח של ארץ ישראל"

המעצבת: רות בקמן
THE DESIGNER: R. beckman

SUNFLOWERS (*Helianthus Annus*) belong to the Compositae family. The plant was developed in North America, where it has been grown by the Indians since 3,000 BCE. The sunflower is the third most important source in the world for the production of edible oil. The USSR is the chief cultivator of sunflowers, followed by North America. Seeds were brought to this country by immigrants from Russia who settled in Beer Tuvia. From these original seeds, the local sunflower strains, which are now grown all over Israel (10-20,000 acres), have been developed.

The plants have upstanding stems bearing heads in the form of discs with yellow flowers. In Israel these heads contain 1-2,000 flowers which open up within one week. The kernel is black, white or striped. The local strains are striped. Pollination is effected by bees.

The head has a typical movement towards the sun (heliotropism). It turns towards the sun together with its enfolding leaves and follows it as it moves across the sky. This movement ceases following pollination and once the flowers have opened up and been pollinated for the first time in the morning, the heads remain still and the ripening discs all turn towards the east.

Sunflower seeds consist of 50-60% oil which is light yellow in colour and whose nutritional and medicinal value is equivalent to that of olive oil. It is used as a food, and for manufacturing margarine, cosmetics and special paints.

By courtesy of

"Plants and Animals of the Land of Israel" Encyclopedia

השירות הכולאי: שדר ירושלים 12, תל-אביב-יפו 61080

Philatelic Service: 12 Sderot Yerushalayim, 61080, Tel Aviv-Yafo